

Enhed

Lovkoordinering og
Internationale
Forhold

Sagsbehandler

Birgitte Buchwald
Jørgensen og
Maria Schultz

Koordineret med

Sagsnr.

2016 - 1465

Doknr.

Dato

30-10-2016

Kommenteret høringsnotat

over

Forslag til lov om ændring af lov om psykologer m.v. (Offentliggørelse af tilsynssager, adgang til at give påbud, ændring af Psyko- lognævnets sammensætning m.v.)

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 5. september 2016 til den 4. oktober 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Bedre Psykiatri - Landsforeningen for pårørende, Børnerådet, Børns Vilkår, Danske Handicaporganisationer, Dansk Psykolog Forening, Danske Patienter, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Domsstolsstyrelsen, Forbrugerrådet, Færøernes Sundheds- og Indenrigsministerium, KL, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Institut for Menneskerettigheder, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade (LMS), Psykolognævnet, Red Barnet, Retslægerådet, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rådet for Socialt Udsatte, SIND - Landsforeningen for psykisk sundhed, Statsforvaltningen, Vestre Landsret, Ældresagen og Østre Landsret.

Social- og Indenrigsministeriet har modtaget høringssvar fra følgende:

Dansk Psykologforening, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Patienter, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Færøernes Sundheds- og Indenrigsministerium, Institut for Menneskerettigheder, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Psykolognævnet, Red Barnet, Rådet for Socialt Udsatte, Statsforvaltningen, Vestre Landsret, Ældresagen og Østre Landsret.

Social- og Indenrigsministeriet har desuden modtaget høringssvar fra følgende, som ikke er opført på høringslisten:

Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige, Forbrugerrådet Tænk, Færøske Psykologer (Felagið Føroyskir Sálarfrøðingar), Rikke Schwartz (medlem af Psykolognævnet efter indstilling fra Dansk Psykologforening) samt Kristoffer Munk, Knud Hjulmand og Tina Bendixen (børnesagkyndige konsulenter i Ankestyrelsen).

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar.

2. Høringssvarene

Den Danske Dommerforening, Institut for Menneskerettigheder, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Psykolognævnet, Rådet for Socialt Udsatte, Statsforvaltningen, Vestre Landsret, Ældresagen og Østre Landsret har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Det bemærkes, at Psykolognævnet har vedlagt høringssvar fra KL og fra Rikke Schwartz (medlem af Psykolognævnet efter indstilling fra Dansk Psykologforening).

2.1. Generelle bemærkninger

Dansk Psykolog Forening hilser det velkomment, at ændringsforslaget overordnet set indeholder præcisering, opstramning og oprydning af den eksisterende lov, hvilket medfører en modernisering af loven i form af en lettere struktur, hvorved nævnets kompetence og organisering bliver tydeliggjort.

Danske Regioner finder det positivt, at ministeriet lægger op til en opdatering af lovgivningen på dette område, da lovgivningen ikke er blevet revideret i en årrække, og finder det samtidigt meget hensigtsmæssigt, at der nu sker en markant styrkelse af nævnets tilsynsvirksomhed.

DH anfører, at lovforslaget lægger op til en tiltrængt modernisering af psykologloven.

2.2. Kriterier for faglig kvalitet i psykologers arbejde

Dansk Psykolog Forening anfører, at forslagets kriterier for udtalelse af kritik af psykologens arbejde er ganske uklare, og at det ikke i hverken psykologloven eller via relateret lovgivning af muligt for psykologen at få klare retningslinjer for, hvordan loven overholdes, og f.eks. kritik og mere alvorlige sanktioner undgås. Dette betyder, at borgere såvel som psykologer efterlades uden overblik over retstilstanden på området.

Dansk Psykologforening foreslår, at der nedsættes et udvalg med repræsentanter for nævnet og Dansk Psykolog Forening med opgaven at konkretisere de bestemmelser, der kan tildeles kritik ud fra.

Dansk Psykologisk Forenings Selskab for Børnesagkyndige er bekymrede for, at en manglende operationalisering af kriterierne for alvorlig kritik og kritik gør det umuligt for autoriserede psykologer at orientere sig om præmisserne for kritikafgørelser. Selskabet foreslår derfor, at Psykolognævnet fastsætter og offentliggør regler for etik og psykologfagligt arbejde, således at man som autoriseret psykolog er klar over, hvilke forhold, Psykolognævnet vægter. Det foreslås i den forbindelse, at der i forlængelse af revisionen af loven nedsættes en arbejdsgruppe, der får til opgave at formulere kriterierne for de faglige og etiske forhold, nævnet bedømmer psykologens virke ud fra. Selskabet er i den forbindelse opmærksomt på, at en operationalisering af kriterierne for kritik og alvorlig kritik ikke anses for oplagte elementer i selve lovteksten.

DH oplever et behov for en større ensartethed i de psykologiske udredninger. **DH** foreslår i den forbindelse, at der sættes mere ind på at styrke evidensen, udmelde god praksis og lave retningslinjer for god faglig kvalitet. **DH** giver i den forbindelse udtryk for, at det ikke er lovgivningens opgave at detailstyre, hvad det faglige angår.

Rikke Schwartz (medlem af Psykolognævnet efter indstilling fra Dansk Psykologforening) anfører, at der er behov for, at de kriterier, som nævnet anvender for at udtale kritik og alvorlig kritik, ekspliciteres og får en form, som kan kommunikeres ud til psykologerne, og som kan fungere som retningslinjer for omhu, samvittighedsfuldhed og hildethed.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Social- og Indenrigsministeriet bemærker, at lovforslaget ikke indeholder en ændring af de pligter, der gælder for psykologer efter psykologloven, og som fremgår af denne lovs kapitel 2.

Social- og Indenrigsministeriet finder i lighed med bl.a. DH ikke, at lovgivning vil være egnet til detailregulering af den autoriserede psykologs forpligtelser efter psykologloven - og dermed ikke egnet til at imødegå de bekymringer, der udtrykkes om manglende vejledning af psykologer om deres forpligtelser efter psykologlovens kapitel 2. Lovgivningsformen i sig selv er således, som nævnt af Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige, ikke egnet til at specificere og udfylde de almene forpligtelser, der skal gælde for psykologer i en lang række forskellige situationer og i en lang række forskellige sektorer. Dette skyldes bl.a., at en detaljeringsgrad, der vil give en reel vejledningsværdi for den enkelte psykolog i den konkrete situation, vil kræve løbende ændringer af lovgivningen, hvilket ikke vurderes hensigtsmæssigt eller ønskværdigt. Derudover vil det heller ikke være muligt i udarbejdelsen af lovgivning at forudsige alle hypotetiske situationer, som eventuelt vil kunne opstå i en psykologs arbejde, og dermed heller ikke muligt at fastsætte stringente kriterier for, hvad Psykolognævnet kan give f.eks. kritik eller alvorlig kritik for. Vurderingen af, hvorvidt en konkret psykolog i en konkret situation har overholdt sine forpligtelser efter psykologloven, forudsætter endvidere et vist skøn. På sundhedsområdet er der heller ikke i lovgivningen indeholdt en nærmere specificering af, hvad der forstås ved "almindelig anerkendt faglig standard".

Det nærmere indhold af forpligtelserne efter psykologloven fastlægges ved Psykolognævnets praksis. På baggrund af de modtagne høringssvar foreslås det, at der indsættes en udtrykkelig forpligtelse for Psykolognævnet til dels at afgive en årlig beretning, dels at offentliggøre vejledende retningslinjer for autoriserede psykologers pligter efter lovens kapitel 2. Der henvises til den foreslåede bestemmelse i psykologlovens § 17 a, stk. 4, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 24. Det er hensigten, at retningslinjerne skal tydeliggøre og udfylde psykologernes forpligtelser efter psykologlovens kapitel 2. Dette skal forbedre de autoriserede psykologers muligheder for at opnå viden om på grundlaget for nævnets praksis. Retningslinjerne skal udarbejdes løbende med det formål at skabe gennemsigtighed omkring nævnets arbejde.

Det er endvidere hensigten, at den foreslåede offentliggørelsesordning, jf. høringsnotatets afsnit 2.5., også skal bidrage til en bedre vejledning og kommunikation af Psykolognævnets praksis, herunder hvilke specifikke forhold nævnet har lagt vægt på i konkrete situationer. Social- og Indenrigsministeriet finder endvidere, at organiseringen af Psykolognævnets sekretariat i Ankestyrelsen vil medvirke til en forbedret kommunikation, vejledning og dialog mellem nævnet og psykologstanden, som følge af Ankestyrelsens erfaring med nævnetsbetjening og sagsbehandling.

Høringssvarene giver anledning til ændringer i lovforslaget, som beskrevet ovenfor.

2.3. Ændret sammensætning af nævnet

Dansk Psykolog Forening finder, at det forhold, at nævnsformanden samtidig er daglig og faglig leder af det sekretariat, som forbehandler sager, i sig selv må betragtes som et opmærksomhedspunkt. Foreningen er derudover bekymret over, at man overhovedet ikke forholder sig til sagkyndige (psykologfaglige) kvalifikationskrav til andre nævnsmedlemmer end formanden eller til sekretariatet. Dansk Psykolog Forening forudser en betydelig risiko for, at dette vil vise sig i nævnets fremtidige praksis ved, at den del af sagsbehandlingen, som baseres på sagkundskab, ikke får den fornødne kvalitet.

Foreningen påpeger videre, at antallet af nævnsmedlemmer og dermed muligheden for at sikre fornøden bredde i de sagkyndige kvalifikationer er afgørende for kvaliteten af den sagkyndige behandling, og det med to offentlighedsmedlemmer slet ikke er

muligt at sikre repræsentation af en passende bredde i de interessentgrupper, som er modtagere af psykologernes ydelser. Det er Dansk Psykolog Forenings vurdering, at der med udkastet til lovrevisionen er en helt utilstrækkelig sikring af, at fornøden sagskundskab er til rådighed ved nævnets afgørelser, og foreningen betvivler stærkt muligheden for, at der i fremtiden vil ske en sagkyndig sagsbehandling af fornøden kvalitet.

Foreningen foreslår derfor, at Psykolognævnet bør bestå af flere medlemmer, og at der bør knyttes et psykologfagligt råd til nævnet for at belyse og vurdere de psykologfaglige (materielle) aspekter ved sagerne.

Foreningen anbefaler for at sikre kontinuitet i nævnets viden og praksis, at man med indførelse af begrænset genbeskikkelse sikrer, at ikke alle medlemmer udskiftes på en gang.

Danske Regioner finder ikke den foreslåede sammensætning af nævnet med et fælles medlem for Danske Regioner og KL hensigtsmæssig, da autoriserede psykologer indgår på meget forskellige måder i opgavevaretagelsen i henholdsvis kommuner og regioner. Danske Regioner henviser til, at der i kommunerne typisk er tale om en social indsats, mens psykologerne i praksissektoren og på sygehusene løser en sundhedsfaglig opgave, hvilket nævnets sammensætning fortsat bør afspejle.

Dansk Psykologisk Forenings Selskab for Børnesagkyndige er tilfredse med, at man samtidig med en reduktion af det samlede antal nævnsmedlemmer bibeholder Dansk Psykolog Forenings 2 medlemmer, og at de beskikkede medlemmer med forslaget kun kan udpeges for maksimalt to fireårs perioder. Dansk Psykologisk Forenings Selskab for Børnesagkyndige finder det dog beklageligt, at der fortsat vil være et flertal af ikke-fagkyndige medlemmer.

DH finder det helt afgørende, at brugernes og klienternes perspektiv fortsat er repræsenteret i Psykolognævnet, og er derfor tilfredse med den foreslåede sammensætning af Psykolognævnet.

KL kan, da forslaget indebærer en væsentlig reduktion af arbejdsgiversidens repræsentation, ikke støtte denne del af forslaget. KL bemærker, at Københavns og Frederiksberg Kommuner med ændringen ikke længere vil have ret til i fællesskab at indstille et medlem til nævnet. KL anfører videre, at forslaget i sammenhæng med, at KL og Danske Regioner ifølge forslaget fremadrettet vil skulle deles om én plads i nævnet, indebærer en væsentlig reduktion af arbejdsgiversidens repræsentation fra tre til et medlem. KL bemærker, at en sådan svækkelse af de offentlige arbejdsgivers repræsentation indebærer en så markant svækkelse af bestiller- og opdragssiden, at det svækker nævnets legitimitet, hvilket forekommer yderst u hensigtsmæssigt på et tidspunkt, hvor der med lovforslaget samtidig lægges op til at styrke nævnets tilsyn. KL foreslår, at kommuner og regioner hver sikres én plads i nævnet.

Red Barnet bemærker, at den ønskede styrkelse af Psykolognævnets tilsynsvirksomhed og større fokus på at vurdere sagernes materielle indhold i stedet for udelukkende formalia er positiv, men at Psykolognævnets større formelle kompetence bør følges af en større reel sagkyndig og dermed psykologfaglig kompetence end i det foreliggende udkast.

Rikke Schwartz (medlem af Psykolognævnet efter indstilling fra Dansk Psykologforening) bemærker, at det vil øge nævnets beslutningsdygtighed med et reduceret antal nævnsmedlemmer.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Med lovforslaget ønskes et mere effektivt og beslutningsdygtigt nævn. Dette opnås ved en reduktion i antallet af nævnsmedlemmer. Nævnet får herved fremover et tilsva-

rende antal medlemmer, der deltager i hver enkelt sag, som i Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn.

Ministeriet finder samtidigt, at det er vigtigt, at både den erhvervsgruppe (psykologerne), som nævnet fører tilsyn med, såvel som arbejdsgiver-/bestillerside og klienter er repræsenterede. I lovforslaget foreslås således en sammensætning af nævnet, hvor arbejdsgiver-/bestillersiden og klientsiden hver er repræsenterede med ét medlem, mens psykologstanden er repræsenterede med to medlemmer. Herved sikres paritet mellem den psykologfaglige og den ikke-psykologfaglige side af nævnet. Sammensætningen af Psykolognævnet vil dermed også tilnærme sig sammensætningen i Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn, hvor der, når nævnet træffer afgørelser, deltager to lægmænd, som repræsenterer sundhedsvæsenets brugere, og to sundhedsfagligt uddannede personer.

Med denne sammensætning opnås et mere effektivt nævn, der har såvel den erhvervs-specifikke psykologfaglige indsigt med to medlemmer fra Dansk Psykolog Forening, men også den nødvendige viden og indsigt fra de øvrige interessenter på området. Social- og Indenrigsministeriet finder ikke grundlag for at ændre på vægtningen mellem offentlighedsmedlemmer og sagkyndige, som med forslaget er lige.

Social- og Indenrigsministeriet foreslår imidlertid på baggrund af høringssvarene en ændring af nævnets sammensætning, således at der fremadrettet i lighed med, hvad der gælder for Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn, stilles krav om, at formanden skal være dommer. En sådan ændring vil med den styrkelse af retssikkerheden, der vil ligge i et dommerledet nævn, give nævnet mere tyngde, ligesom nævnets uafhængighed også fra dets sekretariat tydeliggøres ved en adskillelse af funktionen som henholdsvis leder af Psykolognævnets sekretariat og formand for Psykolognævnet

I forhold til KL's og Danske Regioners høringssvar bemærkes, at reduktionen i antallet af medlemmer, der udpeges efter indstilling fra KL og Danske Regioner, skal ses i sammenhæng med den generelle reduktion fra 9 medlemmer til 5 medlemmer af Psykolognævnet. En fælles indstillingsret for de to organisationer kendes allerede fra andre nævn. KL og Danske Regioner har således i fællesskab med Finansministeriet ret til at indstille ét medlem til Arbejdsmiljøklagenævnet. Den fælles indstillingsret findes begrundet i, at Danske Regioner og KL har ensartede interesser som arbejdsgiver og opdragsgiver, uanset at regionerne og kommunerne anvender psykologer til løsning af forskellige faglige opgaver.

På baggrund af Dansk Psykolog Forenings bemærkninger om uddannelseskraft til nævnsmedlemmer foreslås som noget nyt, at det indskrives i loven, at de to medlemmer, som Dansk Psykolog Forening indstiller, skal have bestået kandidateksamen i psykologi eller en dermed ligestillet eksamen. Der henvises til den foreslåede bestemmelse i psykologlovens § 17, stk. 3, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 24. På baggrund af bemærkninger om behovet for sikring af den sagkyndige del af sagsbehandlingen foreslås også som noget nyt, at hvis blot et nævnsmedlem udtrykker ønske herom, skal der indhentes sagkyndig bistand i forbindelse med sagsbehandlingen, samt at formanden kan bestemme, at særligt sagkyndige eller andre kan deltage uden stemmeret ved nævnets behandling af en sag. Der henvises til de foreslåede bestemmelser i psykologlovens § 17 a, stk. 2 og 3, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 24. Bestemmelsen om deltagelse af særligt sagkyndige eller andre uden stemmeret ved nævnets behandling svarer indholdsmæssigt til § 15, stk. 3, i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn).

Ministeriet finder, at Psykolognævnets kompetencer og faglighed til at behandle sager derudover er sikret ved, at nævnet siden august 2015 er blevet sekretariatsbetjent af Ankestyrelsen, som har stor erfaring med konkret sagsbehandling, herunder overhol-

delse af de forvaltningsretlige regler, og at Ankestyrelsen har iværksat initiativer til forbedring af kvaliteten af sekretariatets og nævnets sagsbehandling.

Høringssvarene giver anledning til ændringer i lovforslaget, som beskrevet ovenfor.

2.4. Adgang til at meddele påbud og iværksætte skærpet tilsyn

Dansk Psykolog Forening er positive over for bestemmelser om fagligt påbud og skærpet tilsyn, for så vidt det sikres, at vurderingen understøttes af en nævnssammensætning eller et tilknyttet psykologfagligt råd, som sikrer kvaliteten af de sagkyndige vurderinger, der ligger til grund for en afgørelse.

Danske Regioner finder det positivt, at der lægges op til en opdatering af lovgivningen, da denne ikke er blevet revideret i en årrække, og finder det samtidigt meget hensigtsmæssigt, at der nu sker en markant styrkelse af Psykolognævnets tilsynsvirksomhed. Danske Regioner finder det endvidere positivt, at nævnet får mulighed for at meddele faglige påbud og opnår hjemmel til at fratage autorisationen, hvis påbuddet ikke efterleveres. Danske Regioner mener, at det bidrager til en markant styrkelse af nævnets virksomhed og patientsikkerheden på området.

DH støtter de af lovforslagets forslag, der skal gøre tilsynet med psykologer mere effektivt. Det gælder bl.a. styrkelsen af Psykolognævnets muligheder for at reagere over for psykologer, der ikke lever op til god faglig standard, idet der indføres mulighed for at gøre brug af påbud og skærpet tilsyn.

KL udtrykker generelt støtte til forslagene om nye sanktionsmuligheder. KL bemærker således, at de foreslåede skærpelser i forhold til tilsyn er velbegrundede under indtryk af lignende tilsyns- og sanktionsmuligheder inden for andre områder.

Danske Patienter finder det positivt med Psykolognævnets styrkede reaktionsmuligheder over for psykologer.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Formålet med de supplerende tilsynsforanstaltninger i form af påbud og skærpet tilsyn er at styrke nævnets mulighed for at gribe ind over for psykologer, der udviser alvorlig eller gentagen kritisabel faglig virksomhed. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.1.2.

For så vidt angår Dansk Psykolog Forenings bemærkning om, at der forudsættes en nævnssammensætning eller et tilknyttet psykologfagligt råd, som sikrer kvaliteten af de sagkyndige vurderinger, henvises til ministeriets bemærkninger til høringssvarene vedrørende en ændret sammensætning af nævnet, jf. ovenfor i høringssvarenotatets afsnit 2.3.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.5. Offentliggørelsesordning

Dansk Psykolog Forening betragter umiddelbart en offentliggørelsesordning som en naturlig udvikling i retning af mere åbenhed og gennemsigtighed for borgerne. Foreningen mener dog samtidig, at retssikkerhedsmæssige hensyn forudsætter, at man med indførelse af offentliggørelse bør indføre en samtidig skærpelse af kravene til kvalitet i sagsbehandlingen.

Foreningen henviser til, at der ikke på dette område er tilstødende lovgivning, der kan fungere som vejledning og grundlag for afgørelsen, og anfører i den forbindelse, at det med lovforslaget først og fremmest ikke er sikret, at kriterierne for kritik operationaliseres, dernæst at det ikke er sikret, at afgørelserne indeholder en bare nogenlunde præ-

cis begrundelse for kritikken, samt at det ikke sikres, at grundlaget for afgørelsen fremstår langt mere klart end hidtil, hvor det i nævnets konkrete praksis har vist sig ganske vanskeligt at gennemskue.

Dansk Psykolog Forening finder det samlet set meget problematisk, at der hjemles til at straffe på grundlag af regler eller mangel på samme, som ikke er offentliggjorte, tilgængelige eller har rimelig klarhed.

Danske Patienter finder forslaget om offentliggørelse af tilsynssager på psykologområdet positivt.

Datatilsynet finder behov for en afklaring af, hvorvidt der med den påtænkte ordning vil blive offentliggjort personoplysninger om navngivning psykologer, der er omfattet af henholdsvis persondatolovens § 7 og § 8, og om sådanne offentliggørelser vil kunne ske inden for rammerne af persondataloven.

DH er tilfreds med, at der skabes større gennemsigtighed gennem offentliggørelse af navnene på de psykologer, der har modtaget alvorlig kritik, er sat under skærpet tilsyn m.v.

Færøske Psykologer anfører, at offentliggørelsesordningen er en tryk og gennemsigtig måde for klienten at vælge en fagligt kompetent autoriseret psykolog. På den anden side kan offentliggørelsesordningen have store konsekvenser for den enkelte psykolog, som gennem en offentliggørelse af tilsyn eller andet kan risikere at miste hele indtægtsgrundlaget, især i et lille samfund som Færøerne.

Rikke Schwartz (medlem af Psykolognævnet efter indstilling fra Dansk Psykologforening) bemærker, at den pædagogiske effekt af skærpet tilsyn og påbud forstærkes ved en offentliggørelse af disse foranstaltninger, men kan måske også have så omfattende skadevirkninger for psykologen, at virkningen af skærpet tilsyn og påbud ville øges, hvis der ikke samtidig var en offentliggørelse.

Kristoffer Munk, Knud Hjulmand og Tina Bendixen (børnesagkyndige konsulenter i Ankestyrelsen) udtrykker bekymring for forslaget om en offentliggørelsesordning, idet de finder, at en offentliggørelsesordning forudsætter, at der er en kyndig psykologfaglig rådgivning af Psykolognævnet og dets sekretariat.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Formålet med indførelse af en offentliggørelsesordning for visse af Psykolognævnets afgørelser er at skabe større gennemsigtighed i nævnets arbejde og at sikre at både borgere og offentlige myndigheder, der anvender psykologer, får mulighed for at få indsigt i afgørelser vedrørende autoriserede psykologers faglige virksomhed. En offentliggørelsesordning vil give både borgere og offentlige myndigheder et mere kvalificeret grundlag for valg af psykolog.

Formålet med offentliggørelsesordningen er således i første række i lighed med de offentliggørelsesordninger, der gælder inden for sundhedsvæsenet, at styrke gennemsigtigheden og forudsætningerne for borgerens frie valg af psykolog.

Der gøres opmærksom på, at offentliggørelsesordningen alene vil omfatte de sager, hvor der er udtalt alvorlig kritik, er truffet afgørelse om fratagelse af autorisation eller er givet et fagligt påbud på baggrund af alvorlig eller gentagen kritisabel faglig virksomhed. Der er altså ikke tale om offentliggørelse af afgørelser om kritik, der ikke er alvorlig.

I forhold til bemærkningerne om, at en offentliggørelsesordning forudsætter en samtidig skærpelse af kravene til kvalitet i sagsbehandlingen og behov for kyndig psykologfaglig rådgivning af nævn og sekretariat er det ministeriets opfattelse, at der med den

foreslåede sammensætning af nævnet og de foreslåede nævnsbeføjelser sikres den fornødne kvalitet i nævnets sagsbehandling. Der henvises til ministeriets bemærkninger til høringsvar vedrørende kriterierne for faglig kvalitet i psykologers arbejde og vedrørende en ændret sammensætning af nævnet, jf. ovenfor i høringsnotatets afsnit 2.2. og 2.3.

Ministeriet har på baggrund af Datatilsynets bemærkninger præciseret de almindelige bemærkninger til lovforslagets pkt. 2.2.3., således at det tydeligt fremgår, at afgørelser om autorisationsfratagelse, alvorlig kritik, faglige påbud og skærpet tilsyn vil kunne indeholde personoplysninger om den implicerede psykolog, der vil være omfattede af persondatalovens § 7, stk. 1, og § 8, men at ministeriet finder, at der foreligger vægtige samfundsmæssige hensyn, der tilsiger oprettelsen af en offentliggørelsesordning.

Høringssvarene giver anledning til ændringer i lovforslaget, som beskrevet ovenfor.

2.6. Orientering af arbejdsgiver

Danske Regioner finder det hensigtsmæssigt for patientsikkerheden, at forslaget om nævnets mulighed for at orientere arbejdsgiver eller opdragsgiver, bør være obligatorisk og ikke blot en mulighed.

Datatilsynet har bemærket, at forslaget om orientering af afgørelser om alvorlig kritik, faglige påbud, skærpet tilsyn og autorisationsfratagelser efter Datatilsynets opfattelse indebærer videregivelse af følsomme personoplysninger omfattet af persondatalovens § 7 og § 8, og at ministeriet ikke ses at have forholdt sig til, om de påtænkte orientering kan ske inden for rammerne af persondataloven.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Bestemmelsen i det lovforslag, der blev sendt i høring, om orientering af arbejdsgiver er på baggrund af bemærkningerne fra Datatilsynet og Social- og Indenrigsministeriets vurdering af forhold til persondataloven udgået.

Høringssvarene giver anledning til ændringer i lovforslaget, som beskrevet ovenfor.

2.7. Sagsbehandling i nævn og sekretariat

Dansk Psykolog Forening har opstillet en række ønsker til supplerende bestemmelser, herunder mulighed for, at der i forbindelse med sager om fratagelse af autorisation kan indhentes en skriftlig erklæring fra en psykolog på lige fod med en skriftlig erklæring fra Retslægerådet, at der indsættes en samlet bestemmelse om, hvor forskellige klager hører til, at nævnet kan tage stilling til spørgsmål om brud på tavshedspligt, og at Psykolognævnet skal vejlede borgere og psykologer indenfor Psykolognævnets kompetenceområde.

Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige anfører, at det med forslaget om, at nævnet i forbindelse med alvorlig kritik supplerende skal udtale sig om kritikens betydning for det i sagen omhandlede arbejde, er et ufravigeligt krav, at der medvirker psykologfaglig bistand i sekretariatet, som laver indstillingerne i sagen. Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige henviser til, at Psykolognævnet ikke besidder tilstrækkelig psykologfaglig indsigt til at foretage egentlig faglig vurdering og efterprøvelse af psykologfaglig standard og validitet i de tilsynssager, man behandler.

Endvidere udtrykker Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige bekymring for, at nævnet fortsat vil kunne træffe afgørelse i sager og give kritik af forhold, som nævnet i kraft af tilsynsfunktionen selv tager op, uden at psykologen er blevet hørt. Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige finder, at de mere udførlige og vejledende bemærkninger til psykologen alene tilgår pågældende indklagede

psykolog og ikke tilsendes en klager, som ikke er part i andre dele af sagen, end i det konkrete påklagede.

Endelig foreslår Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige, at man for at sikre en høj faglig standard i sager på børneområdet, får en kommission bestående af psykologer og psykiatere, som gennemgår samtlige erklæringer, som ligger til grund for en juridisk afgørelse på børneområdet med henblik på at godkende eller afvise dem.

Færøernes Sundheds- og Indenrigsministerium foreslår, at nævnet i forbindelse med behandlingen af færøske sager i relevant omfang indhenter bistand fra Heilsu- og innledis málaráðið.

Kristoffer Munk, Knud Hjulmand og Tina Bendixen (børnesagkyndige konsulenter i Ankestyrelsen) finder, at der er behov for at sikre fagligt grundlag for Psykolognævnets afgørelser, og anbefaler, at Psykolognævnet lader sig inspirere af Ankestyrelsens børnekontor, hvor der som i sagsbehandlerens konsultation vedrørende bekymringsunderretninger er psykologbistand, ligesom der i mødebehandling af tvangs-sager med deltagelse af beskikkede medlemmer medvirker rådgivende børnesagkyndige konsulenter.

Rikke Schwartz (medlem af Psykolognævnet efter indstilling fra Dansk Psykologforening) bemærker, at det er en god udvidelse af nævnets handlemuligheder at give nævnet kompetence til at tage sager op af egen drift, og at det er en vigtig nydannelser, at nævnet gives mulighed for at indkalde sagkyndig bistand. Rikke Schwartz peger på, om sagsforberedelsen ville fremmes ved, at en psykolog var med i sekretariatet og bidrog med at "skære sagen til" og fange de faglige forhold i sagen, som er relevante for tilsynsfunktionen. Rikke Schwartz peger endvidere på, at kompetencefordelingen mellem Psykolognævnet og Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn fortsat er uklar.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Det bemærkes, at Psykolognævnet også efter den gældende psykologlov har kompetence til at tage sager op af egen drift. Forslaget om, at det nu skrives ind i loven, at Psykolognævnet kan tage sager op af egen drift, er således ikke en nyskabelse. Som det også fremgår af lovforslaget, kan Psykolognævnet dog også iværksætte tilsyns-sag på baggrund af en konkret henvendelse fra en borger, hvilket i praksis vil være det typiske. Der henvises til de foreslåede bestemmelser i psykologlovens § 2 a, stk. 2 og 3, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 8. Nævnet er ikke og har aldrig været et egentligt klagenævn. Det bliver der ikke ændret ved med dette lovforslag.

For så vidt angår kompetencefordelingen mellem Psykolognævnet og Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn bemærkes, at Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn har kompetence til at behandle klager over en autoriseret psykologs virksomhed inden for sundhedsområdet, på samme måde som Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn behandler klager over visse andre erhvervsgruppers sundhedsfaglige virksomhed. Ministeriet kan ikke i psykologloven regulere klageadgang inden for andre ressortområder, hvorfor grænsefladerne alene beskrives i bemærkningerne til lovforslaget.

Det er Psykolognævnet, som fører tilsyn med autoriserede psykologers faglige virksomhed og egnethed til udøvelse af erhvervet. Denne kompetence dækker også autoriserede psykologer, som helt eller delvist arbejder i sundhedsvæsenet. Psykolognævnet har kompetence til at træffe afgørelser vedrørende autorisation, herunder autorisationsfratagelse. Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn fører ikke tilsyn med autoriserede psykologers faglige virksomhed i sundhedsvæsenet og fører heller ikke tilsyn med andre faggruppers faglige virke på sundhedsområdet. Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn har således ikke kompetence til at træffe afgørelse vedrørende auto-

risation, herunder autorisationsfratagelse, for hverken autoriserede psykologer eller andre faggrupper.

For så vidt angår forslaget om at anvende en psykolog i sekretariatets forberedelse af sagerne for Psykolognævnet bemærkes, at psykologloven ikke opstiller hindringer for, hvilke kompetencer sekretariatet kan anvende i sagsforberedelsen.

For så vidt angår Psykolognævnets mulighed for at anvende psykologer som sagkyndig bistand under nævnets behandling af en sag, bemærkes, at det af § 3, stk. 2, i forretningsordenen for Psykolognævnet, der er udstedt med hjemmel i § 17, stk. 5, i psykologloven, fremgår, at Psykolognævnet kan indhente sagkyndig bistand i forbindelse med nævnets sagsbehandling. Denne adgang foreslås med lovforslaget indsat i selve loven. Der er således tale om en videreførelse af en allerede eksisterende mulighed. Der henvises til den foreslåede bestemmelse i psykologlovens § 17 a, stk. 2, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 24.

I forhold til bemærkninger omkring nævnets sagsbehandling bemærkes, at Psykolognævnet som andre offentlige myndigheder er forpligtet til at overholde sagsbehandlingsreglerne i forvaltningsloven, herunder regler om partshøring og vejledning, hvorfor ministeriet ikke kan imødekomme de forskellige ønsker om at indskrive almindeligt gældende sagsbehandlingsregler i loven. Ministeriet finder det endvidere i lyset af Psykolognævnets mulighed for at indhente sagkyndig bistand og forpligtelsen til at oplyse sagen ikke relevant at indskrive en mulighed for at indhente en psykologerklæring i lighed med muligheden for at indhente en erklæring fra Retslægerådet i sager om autorisationsfratagelse. Bestemmelsen i den gældende lovs § 4 afspejler endvidere Retslægerådets særlige funktion.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.8. Titelbeskyttelse

Dansk Psykolog Forening er tilfredse med, at bestemmelsen om titelbeskyttelse er præciseret. Foreningen ønsker imidlertid tilføjet i bemærkningerne, at der i sager om reklame om "psykologisk rådgivning" ved en konkret vurdering af sagen skal anlægges en vurdering svarende til den, der anlægges i markedsføringsloven.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Reglerne, som bl.a. vedrører brugen af betegnelser som "psykologisk rådgivning", er omfattet af lov om markedsføring af sundhedsydelser, og reguleringen heraf ændres således ikke med lovforslaget.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.9. Ordrede optegnelser

Dansk Psykolog Forening efterspørger en opdateret vejledning om ordrede optegnelser og journalpligt.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Ministeriet påtænker i forlængelse af en eventuel vedtagelse af lovforslaget at revidere bekendtgørelse om autoriserede psykologers pligt til at føre ordrede optegnelser, herunder se nærmere på samspillet med reglerne for journaliseringspligt i sundhedsvesenet.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.10. Øvrige bemærkninger

Danske Regioner opfordrer til at sammentænke borgernes adgang til fortegnelsen over autoriserede psykologer med den adgang, som borgerne har på sundhedsområdet.

Forbrugerrådet Tænk finder det utilfredsstillende, at der ikke er et klagesystem for klager over psykologer, og opfordrer til, at der oprettes et reelt klagenævn. Forbrugerrådet Tænk begrundes ønsket med, at det er uklart for forbrugere, hvem der eventuelt kan behandle en klage i dag, og på hvilket grundlag en klage bliver behandlet. Forbrugerrådet Tænk henviser videre til, at forbrugerne dagligt gør brug af psykologer, og i mange tilfælde betaler store beløb for det. Forbrugerrådet Tænk stiller sig også til rådighed for Psykolognævnets nuværende arbejde, da forbrugerne efter rådets opfattelse har brug for en talsmand i dette nævn.

Færøernes Sundheds- og Indenrigsministerium foreslår, at Psykolognævnets kompetence vedrørende behandling af færøske sager tydeliggøres i loven.

Færøske Psykologer finder det påtrængende nødvendigt med en revidering af hele autorisationsstrukturen i det samlede psykologfaglige felt på Færøerne, idet der aktuelt er for mange andre faggrupper end psykologer, der påtager sig psykologfaglige opgaver, f.eks. psykoterapi.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Ministeriet vil se nærmere på Danske Regioners forslag til at sammentænke borgernes adgang til fortegnelsen over autoriserede psykologer med fortegnelser på sundhedsområde, men finder, at dette ikke nødvendiggør en ændring af loven.

Vedrørende bemærkningerne fra Forbrugerrådet Tænk bemærkes, at ministeriet ikke for nuværende har planer om at udvide Psykolognævnets kompetencer til at være et egentligt klagenævn.

Ministeriet kan ikke i dette lovforslag imødekomme ønskerne fra Færøernes Sundheds- og Indenrigsministerium og Færøske Psykologer vedrørende færøske sager, da psykologloven ikke finder anvendelse for Færøerne, men er sat i kraft for Færøerne ved særskilt anordning. Den foreslåede ændring af psykologloven kan ligeledes med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger, sættes i kraft for Færøerne, jf. lovforslagets § 3.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.